

Vejledning		Hygiejne
Gribskov Kommune Center for Social og Sundhed		
Vejledning i hygiejniske forholdsregler hos borgere med multiresistente bakterier, som fx MRSA	Målgruppe: Hjemmesygeplejen, hjemmeplejen, sociale botilbud og andre medarbejdere i kontakt til borger og dennes omgivelser i Gribskov Kommune	
Udarbejdet af: Hygiejnesygeplejerske Carina Bloch Simonsen/cbsim d. 4. november 2019	Revideres senest 4. november 2021	

Emne:

Generelle infektionshygiejniske retningslinjer og Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved MRSA.

Definition og fakta:

Korrekt håndhygiejne og brug af værnemidler nedsætter risikoen betydeligt for at smitte overføres fra borger til borger via personalets hænder eller arbejdstøj.

Vigtige forholdsregler er derfor:

- **Håndhygiejne**
- **Brug af værnemidler**

Håndhygiejne:

Ved synligt forurenede hænder både vaskes hænder og efterfølgende desinficeres hænder med håndsprit. Hvis hænderne **ikke** er synligt forurenede er hånddesinfektion tilstrækkeligt ved multiresistente bakterier. Det er vigtigt at udføre håndhygiejne efter kontakt med borger, og før boligen/værelse forlades.

*Bemærk: Ved nogle virus (ikke kappebærende virus), fx norovirus, samt sporedannende bakterier, fx Clostridium difficile, skal der **ALTID** udføres håndvask med efterfølgende hånddesinfektion, da alkohol alene ikke har den ønskede desinficerende effekt.*

Bemærk: Besøgende skal mundtligt og skriftligt informeres om vigtigheden af håndhygiejne/hånddesinfektion samt instrueres/assisteres i udførelsen heraf.

Værnemidler:

Værnemidler skal anvendes ved pleje -og behandlingsopgaver samt rengøringsopgaver.

Værnemidler omfatter udstyr, der bæres af personalet for at beskytte personalet og forhindre personalet i at videregive smitte, herunder fx handsker, plastforklæde, overtrækskittel, mundbind med og uden visir, beskyttelsesbriller.

Bemærk: Pårørende/besøgende anvender handsker, hvis de er inddraget i plejen samt væskeafvisende engangsovertrækskittel. Er pårørende/besøgende inddraget i plejen, anbefales det at anvende kirurgisk maske ved luftvejsinfektion hos beboer samt ved redning/skift af sengetøj.

Se vejledning; brug af forklæde i pleje og træning på css.gribskov.dk/hygiejne.

Se anbefaling; brug af personlige værnemidler på css.gribskov.dk/hygiejne.

Beboerplacering:

- Beboeren tildeles eneværelse, dog kan samlevende dele bolig.
- Alle pleje- og behandlingsopgaver skal foregå på beboerens værelse eller badeværelse.
- Beboeren kan frit deltage i sociale aktiviteter uden for værelset.
- forklædet beskytter bedst ved risiko for gennemvædning. Hvor der er risiko for at få forurenede arbejdsdragten med MRSA (fx sengeredning).
- Ærmer skal slutte tæt ved håndleddene.
- Kirurgisk maske, beskyttelsesbriller og visir benyttes ved risiko for stænk eller sprøjt med blod eller andet biologisk materiale. Visir kan være at foretrække i visse situationer fx ved borger med ufrivillige bevægelser, hjælp til tandbørstning, umotiveret host eller nys.
- Kirurgisk maske anvendes ved kontakt med beboer med luftvejsinfektion med MRSA.

- Kirurgisk maske overvejes anvendt for at mindske indånding af støvpartikler (støv der hvirvels op) fx ved sengeredning eller ved skift af forbindelse.

Hjemmepleje og hjemmesygepleje:

Patientplacering:

- Ingen krav/retningslinjer.
- Alle pleje- og behandlingsopgaver kan med fordel foregå i borgerens sove- eller badeværelse.

Beboerens udskillelser:

- Undgå berøring (brug handsker).
- Urin, fæces samt andet biologisk materiale (blod, pus, sekret) skylles direkte ud i toilet eller bækkenkoger.
- MRSA-inficerede/- koloniserede sår skal være dækket af en ren tætsluttende forbindelse.
- Forbindingen skiftes ved mindste tegn på gennemsivning.

Udstyr/utensilier og hjælpemidler:

- Medtages kun på beboerens bolig, hvis de kan rengøres og desinficeres; alternativt anvendes engangsudstyr.
- Skal så vidt muligt være beboer bundet.
- Desinficeres efter at være rengjort.
- Opbevares kun i ringe mængde i beboerens bolig.
- Vaskes straks i opvaskemaskine/dekontaminator, sædvanligvis uden forudgående afskylning eller desinfektion.
- Anvend så vidt muligt varmedesinfektion i opvaskemaskine.
- Hvis varmedesinfektion ikke er mulig, anvendes et egnet kemisk desinfektionsmiddel.

Tøj og linned:

- Snavsetøj håndteres så lidt som muligt.
- Tøj, der er stærkt blodigt eller forurennet med fx afføring eller urin, lægges i en smelt/selvopløselig pose, inden det sendes til vaskeriet.

- Af hensyn til vaskeripersonalets sikkerhed under den videre håndtering af vasketøjet er det afgørende, at det er frit for skarpe og spidse genstande.
- Beboerens undertøj og håndklæder skiftes dagligt.
- Sengelinned skiftes to gange ugentligt. I forbindelse med behandling for MRSA bærertilstand udføres dette dag 2 og ved behandlingens afslutning dag 5.
- Efter endt behandling vaskes dyne og pude ved minimum 80°C.
- Undgå at ryste tøj og sengelinned, så støv hvirvles op. Der bæres maske under håndteringen.
- Tøj og linned, som er fælles for beboere på institutionen, vaskes ved minimum 80°C.
- Eget tøj og linned vaskes så vidt muligt ved 80°C; tøj som ikke tåler vask ved 80°C, vaskes ved anbefalet temperatur adskilt fra institutionens øvrige vasketøj.
- Så vidt muligt bør tøj, der tåler vask ved mindst 60°C, foretrækkes.

Rengøring, fjernelse af spild:

- Spild af blod eller andet biologisk materiale skal straks tørres op, så al synlig forurening fjernes.
- Rengøringspersonalet skal anvende samme værnemidler som plejepersonalet.
- Efter optørring af større mængder blod eller andre vævsvæsker skal stedet aftørres med egnet desinfektionsmiddel (klordesinfektion 1000-1500ppm).
- Overflader som vægge og gulve indgår sjældent i transmission af infektionssygdomme, og sædvanligvis vil der ikke være behov for desinfektion af disse overflader, idet almindelig rengøring er tilstrækkelig.

Daglig rengøring:

- Rengøringsudstyret skal være bundet til boligen, og brugte klude kasseres eller sendes til vask (vaskes ved minimum 80°C) efter brug.
- Kontaktpunkter fx: håndtag, sengehest, vandhaner, toiletsæde, toiletskylleknop, klokkesnor og kontakter til lys og på udstyr, rengøres og desinficeres efterfølgende dagligt med egnet desinfektionsmiddel (klordesinfektion 1000-1500ppm).
- Øvrige vandrette flader i boligen (senge, sengebord, stole/borde, udstyr) samt bad/toilet rengøres med almindelige rengøringsmidler.
- Tæpper og møbler af stof støvsuges med støvsuger med HEPA-filter; støvsugerpose samt filter skiftes efter leverandørens anvisning.

- Gulvet vaskes og pletdesinficeres med egnet desinfektionsmiddel (klordesinfektion 1000-1500ppm), hvis der har været spild, og ellers efter behov.
- Udvalgte kontaktpunkter på fællesarealer aftørres med egnet desinfektionsmiddel (klordesinfektion 1000-1500ppm flere gange dagligt).

Hjemmeplejen og hjemmesygeplejen:

Rengøring i borgerens eget hjem:

- Rengøringsudstyret skal være bundet til boligen, og brugte klude kasseres eller sendes til vask (vaskes ved minimum 80°C) efter brug.
- Kontaktpunkter fx: håndtag, sengehest, vandhaner, toiletsæde, toiletskylleknop, klokkesnor og kontakter til lys og på udstyr, rengøres og desinficeres efterfølgende dagligt med egnet desinfektionsmiddel (klordesinfektion 1000-1500ppm).
- Øvrige vandrette flader i boligen (senge, sengebord, stole/borde, udstyr) samt bad/toilet rengøres med almindelige rengøringsmidler.
- Tæpper og møbler af stof støvsuges med støvsuger med filter. Støvsugerpose samt filter skiftes efter leverandørens anvisning.
- Borger og pårørende instrueres i smitterisiko og evt. anvendelsen af klorklude for at hindre smittespredning på kontaktflader såsom dørhåndtag, stikkontakter, vandhane, seng og sengebord.

Slutrenngøring (flytning):

- Boligen, møbler, udstyr samt bad/toilet rengøres med almindelige rengøringsmidler.
- Efterfølgende foretages desinfektion med klordesinfektion 1000-1500ppm af seng, sengebord, stole/borde, udstyr, vandrette flader og ovennævnte kontaktpunkter.
- Tæpper og møbler af stof støvsuges med støvsuger med HEPA-filter; støvsugerpose og filter skiftes efter rengøringen.
- Gulvet vaskes.
- Dyne og hovedpude vaskes og/eller varmedesinficeres ved minimum 80°C.
- Madrasovertræk rengøres og desinficeres med klordesinfektion 1000-1500ppm, alternativt sendes madrassen til lavtryksautoklavering eller kasseres.
- Øvrige tekstiler sendes til vask.
- Genstande uden værdi, fx ugeblade, aviser etc. bør destrueres.

Undersøgelse og behandling uden for plejebolig:

Hvis beboeren skal til behandling eller undersøgelse på hospital, på en klinik eller hos læge, skal følgende så vidt muligt efterleves:

- Modtagende behandler informeres forinden.
- Beboeren skal være iført rent tøj.
- Eventuelle sår skal være dækket af en ren tætsluttende forbinding, der ikke må vise tegn på gennemsivning.
- Beboeren skal desinficere hænderne med hånddesinfektionsmiddel, inden boligen forlades.
- Ved luftvejsinfektion skal beboeren om muligt bære en kirurgisk maske.
- Ambulancepersonale samt andet personale bærer værnemidler i forbindelse med direkte kontakt (fx løft fra seng til bære), men ikke under selve transporten; der skal foretages hånddesinfektion efter kontakt og efter transporten.
- Hvis beboeren transporteres i egen kørestol, skal denne rengøres med desinfektionsmiddel (klordesinfektion 1000-1500ppm).

Referencer:

Generelle infektionshygiejniske retningslinjer, Statens Serum Institut.

<https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2016/Vejledning-om-forebyggelse-af-spredning-af-MRSA-3,-d,-,udgave.ashx?la=da&hash=EF2A0366E2F370E88C5DFE61A181B0A0EAE171AC>

Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer, se afsnit vedr. MRSA, Statens Serum Institut.

<https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-haandhygiejne.pdf?la=da>

<https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-desinfektion.pdf?la=da>

<https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-rengoering.pdf?la=da>

<https://hygieine.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygieine/retningslinjer/nir/nir-tekstiler.pdf?la=da>

<https://hygieine.ssi.dk/NIRsupplerende>, se afsnit vedr. Undersøgelse og behandling uden for stamafdelingen (transport)